

॥ १६ ॥ इतिउद्योगप० नैलकंठीयभारतभा० एकाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०१ ॥ ॥७३॥ इंदरसातलमिति ॥ १ ॥ २ ॥ वदनात्मुखादुदतिष्ठत् तेनमुखजेनब्राह्मणेनतस्याएककुलत्वं यथोक्तं ब्राह्मणाश्वैवगावश्चकुलमेकं द्विधाकृतमिति ॥ ३ ॥ ४ ॥ फेनेनपुष्पितस्येवश्वेतस्यास्यपर्यंततीरप्रदेशंफेनेनैवानुवेष्टितं पिबंतः सादरमवलोकयंत एववसंतितेनैवफेनपाइत्युच्यंते ॥ ५ ॥ एतेभ्योऽन्येफे

यद्यत्रनरुचिःकाचिदेहिगच्छावमातले ॥ तंनयिष्यामिदेशंत्वावरंयत्रोपलप्स्यसे ॥ १६ ॥ इतिश्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणिभगवद्यानपर्वणिमातलिवरान्वेषणेएकाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०१ ॥ ॥७३॥ नारदउवाच इंदरसातलं नामसप्तमं पृथिवीतलं ॥ यत्रास्तेसुरभिर्मातागवाममृतसंभवा ॥ १ ॥ क्षरंतीसततंक्षीरं पृथिवीसारसंभवं ॥ षण्णारसानां सारेणरसमेकमनुत्तमं ॥ २ ॥ अमृतेनाभितृप्तस्यसारमुद्गिरतःपुरा ॥ पितामहस्यवदनादुदतिष्ठदनिदिता ॥ ३ ॥ यस्याःक्षीरस्यधारायानिपतंत्यामहीतले ॥ हृदःकृतःक्षीरनिधिःपवित्रंपरमुच्यते ॥ ४ ॥ पुष्पितस्येवफेनेनपर्यंतमनुवेष्टितं ॥ पिबंतोनिवसंत्यत्रफेनपा मुनिसत्तमाः ॥ ५ ॥ फेनपानामतेख्याताःफेनाहाराश्चमातले ॥ उग्रेतपसिवर्तंतेयेषांविभ्यतिदेवताः ॥ ६ ॥ अस्याश्चतस्रोधेन्वन्यादिक्षुसर्वासुमातले ॥ निवसंतिदिशांपाल्योधारयंत्योदिशःस्मताः ॥ ७ ॥ पूर्वादिशंधारयतेसुरूपानामसौरभी ॥ दक्षिणांहंसिकानामधारयत्यपरांदिशं ॥ ८ ॥ पश्चिमावारुणीदिक्कधार्यतेवैसुभद्रया ॥ महानुभावयानित्यंमातलेविश्वरूपया ॥ ९ ॥ सर्वकामदुघानामधेनुर्धारयतेदिशं ॥ उत्तरांमातलेधर्म्यातथैलविलसंज्ञितां ॥ १० ॥ आसांतु पयसामिश्रं पयोनिर्मथ्यसागरे ॥ मंथानंमंदरंरुत्वादेवैरसुरसंहितैः ॥ ११ ॥ उद्धृतावारुणीलक्ष्मीरमृतंचापिमातले ॥ उच्चैःश्रवाश्चाश्वराजोमणिरत्नंचकौस्तुभं ॥ १२ ॥ सुधाहारेषुचसुधांस्वधाभोजिषुचस्वधां ॥ अमृतंचामृताशेषुसुरभीक्षरतेपयः ॥ १३ ॥ अत्रगाथापुरागीतारसातलनिवासिभिः ॥ पौराणीश्रूयतेलोकेगीयतेयामनीषिभिः ॥ १४ ॥ ननागलोकेनस्वर्गेनविमानेत्रिविष्टपे ॥ परिवासःसुखस्तादृक्कसातलतलेयथा ॥ १५ ॥ इतिश्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणिभगवद्यानपर्वणिमातलिवरान्वेषणेद्वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥७४॥ नारदउवाच इयंभोगवतीनामपुरीवासुकिपालिता ॥ यादृशीदेवराजस्यपुरीवर्यामरावती ॥ १ ॥ एषशेषःस्थितोनागोयेनेयंधार्यतेसदा ॥ तपसालोकमुख्येनप्रभावसहितामही ॥ २ ॥

नाहाराश्चेत्यर्थः ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ इलविलस्येमांऐलविलसंज्ञितां ॥ १० ॥ असुरसंहितैःअसुरसंहितैः ॥ ११ ॥ १२ ॥ सुधेति सर्पपितृदेवानांतत्तद्योग्याहाररूपंपयःक्षरतीत्यर्थः सुधासर्पस्यभोजनं स्वधाभोजिनःपितरः अमृताशेषुदेवेषु ॥ १३ ॥ १४ ॥ परिवासःनिवासःसुखःसुखकरः ॥ १५ ॥ इतिउद्योगप० नैलकंठीयभारतभा० द्वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥७४॥ इयमिति ॥ १॥ २